

Sygn. akt I C 693/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2023 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka- Midziak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 maja 2023 r. w G.

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w K.

przeciwko O. P.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji ewentualnie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji;
2. oddała powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności;
3. kosztami procesu obciąża powoda, uznając je za uiszczone.

Sygnatura akt I C 693/21

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. wniósł pozew przeciwko O. P. o zwolnienie spod egzekucji wierzytelności O. P. wobec R. P. wynikającej z aktu notarialnego rep. A (...) złożonego do sprawy o egzekucję zaległych alimentów prowadzonej przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. C. w sprawie Kmp 10/13 ewentualnie o pozbawienie wykonalności ww. tytułu wykonawczego.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że obecnie z jej wniosku toczy się postępowanie egzekucyjne przeciwko R. P. na podstawie nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 27 września 2021r. Z informacji uzyskanej od Komornika w toku postępowania egzekucyjnego Km 834/06 wynika, że prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia 30 września 2019r., sygn. akt II K 508/18 uznano R. P. winnym za celowe działania pozornie obciążające jego nieruchomości nr (...) na podstawie aktu notarialnego rep. A (...) złożonego do sprawy o egzekucję zaległych alimentów Kmp 10/13. Wedle powódki, biorąc pod uwagę powyższe wierzytelność O. P. wobec R. P. wynikająca z wyżej wskazanego aktu notarialnego nie powinna być egzekwowana w tym postępowaniu, a tym bardziej nie powinna korzystać z pierwszeństwa zaspokojenia przed innymi wierzycielami.

(pozew, k. 4-4v)

Pozwana O. P. uznała powództwo i wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu. Uzasadniając swoje stanowisko pozwana wskazała, że potrafi zrozumieć, że wyrok ma doniosłość prawną (nawet jeśli się z nim nie zgadza) i powoduje, że nie powinna występować już w postępowaniu egzekucyjnym. Jednocześnie wskazała, że wyrok ten nie dotyczy jej osoby i nie była stroną postępowania karnego, a jedynie jej ojciec. Nadto, wskazała, że nie zna treści wyroku karnego.

(odpowiedź na pozew, k. 45)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 września 2001 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 188/01 Sąd Rejonowy w Lęborku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i nakazał R. P., aby zapłacił Przedsiębiorstwu Produkcyjno – Handlowemu (...) spółce z o.o. z siedzibą w T. kwotę 13.041 zł z 21 % od dnia 27 października 2000r. i 30 % od dnia 1 listopada 2000r. wraz z kwotą 8.315,82 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Powyższy nakaz zapłaty został następnie zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

(dowód: tytuł wykonawczy k. 1 akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

W dniu 24 lutego 2006 roku Syndyk masy upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w T. złożył u Komornika sądowego Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Gdyni wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko R. P. na podstawie wyżej wskazanego tytułu wykonawczego.

(dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji, k. 2-2v akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

W dniu 7 grudnia 2015 roku K. W. - syndyk masy upadłości Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w T. przeniosła na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. m.in. wierzytelność wobec R. P. na kwotę 12.519,18 zł wynikającą z nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Lęborku w dniu 27 września 2001r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 188/01 (sprawa egzekucyjna Komornika sądowego w G. I KM 834/06) wraz z wszelkimi przysługującymi jej prawami (kwoty główne wraz z odsetkami i kosztami sądowymi, kosztami zastępstwa procesowego).

(dowód: umowa cesji z dnia 7 grudnia 2015r., k. 5-7)

W związku z ukończeniem postępowania upadłościowego Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w T. zostało wykreślone z rejestru przedsiębiorców z dniem 4 października 2017 roku.

(dowód: pismo z dnia 11 sierpnia 2021r. k. 133 akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

Wyrokiem z dnia 30 września 2019r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt II K 508/18 Sąd Rejonowy w Sopocie uznał R. P. winnym tego, że w dniu 27 listopada 2012r. w S. udaremnił zaspokojenie swoich wierzycieli poprzez obciążenie zagrożonego zajęciem mienia w postaci nieruchomości przy ul. (...) w G., dla której założona została księga wieczysta o numerze KW (...) składającej się z działki gruntu 757/36, km 63, obszaru 411 m² oraz budynku mieszkalnego o powierzchni użytkowej 125,0 m² w ten sposób, że na podstawie aktu notarialnego rep. A (...) z dnia 27 listopada 2012r. sporządzonego w Kancelarii Notarialnej (...) spółka partnerska złożył pozorne oświadczenie o poddaniu się egzekucji zaległych alimentów wraz z ustawowymi odsetkami na rzecz córki O. P. w łącznej kwocie 1.402.283,10 zł, z których zobowiązuje się zapłacić należność główną w kwocie 1.350.000 zł, należnych jej na podstawie zawartych z matką wyżej wskazanej pozornie umów o alimenty, w oparciu o które skierowana została egzekucja do wskazanej nieruchomości, w celu udaremnienia wykonania orzeczeń: nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 października 2003r., sygn. akt IX GNc 1388/03 zasądającego roszczenie na rzecz (...) SA w W., wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 stycznia 2004r., w sprawie I C 2055/03 zasądającego roszczenie na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w G., postanowienia Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 24 kwietnia 2005r. w sprawie VII Co 1023/05 zasądającego roszczenia na rzecz (...) SA (dawniej (...) Bank SA), nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 27 września 2001r. w sprawie I Nc 188/01 zasądającego roszczenia na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości, nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 2 lipca 2012r. w sprawie IX GNc 502/12 zasądającego roszczenie na rzecz (...) sp. z o.o. przejętą przez (...) sp. z o.o., wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 19 maja

2005r. w sprawie I C 902/03 zasądającego roszczenie na rzecz (...) sp. z o.o. w G. – D. zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 lutego 2007r., sygn. I ACa 1252/06, kwalifikując ten czyn z art. 300 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 4 marca 2020 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt V Ka 141/20 Sąd Okręgowy w Gdańsku zmienił wyżej opisany wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że ustalił, że oskarżony działał w celu udaremnienia zaspokojenia swoich wierzycieli poprzez obciążenie zajętego mienia w postaci nieruchomości przy ul. (...) w G., lecz zamierzonego skutku nie osiągnął z uwagi na złożenie kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości do depozytu sądowego i zawieszenie postępowania egzekucyjnego, a także przypisany oskarżonemu czyn zakwalifikował z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 300 § 2 k.k.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia 30 września 2019r., k. 76-77, wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 4 marca 2020r., k. 78)

Postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą Km 834/06 z nieruchomości objętej KW nr (...) zostało zawieszono postanowieniem Komornika z dnia 26 sierpnia 2013r. wobec wszczęcia przez Prokuraturę Rejonową w Sopocie przeciwko R. P. postępowania przygotowawczego w sprawie przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. Prowadzenie postępowania egzekucyjnego przejęła komornik J. C.. Pismem z dnia 6 sierpnia 2021r. Komornik poinformowała pełnomocnika wierzyciela o prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia 30 września 2019r. i wskazała, że w sprawie alimentacyjnej Kmp 10/13 wezwała O. P. do wskazania, czy podtrzymuje egzekucję przeciwko R. P. oraz podanie stanu zadłużenia z tytułu zaległych alimentów.

(dowód: postanowienie Komornika z dnia 6 sierpnia 2021r., k. 131 akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

W dniu 17 sierpnia 2021r. powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. złożyła do Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. C. wniosek o wyegzekwowanie od dłużnika kwoty 12.519,18 zł wraz z kosztami procesu w kwocie 8.315,82 zł, odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 12.519,18 zł stosownie do tytułu wykonawczego z uwzględnieniem kwot wyegzekwowanych na rzecz pierwotnego wierzyciela.

(dowód: wniosek z dnia 17 sierpnia 2021r., k. 136-142 akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

Postanowieniem z dnia 23 września 2021r. Komornik umorzyła prowadzenie egzekucji na rzecz dotychczasowego wierzyciela Syndyka masy upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w T. i postanowiła kontynuować postępowanie egzekucyjne na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w K..

(dowód: postanowienie z dnia 23 września 2021r., k. 146 akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

Pismem z dnia 23 listopada 2021 roku – w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia 30 września 2019r. – Komornik zwróciła się do powoda o podanie, czy wystąpił do sądu z powództwem przeciwegzekucyjnym (art. 841 § 1 k.p.c.) w terminie 7 dni pod rygorem uznania, że wierzyciel nie złożył wniosku w tym przedmiocie. Jednocześnie, Komornik wskazała, że w przypadku braku informacji od wierzyciela przystąpi do sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości z uwzględnieniem roszczeń w sprawie alimentacyjnej Kmp 10/13.

(dowód: pismo Komornika z dnia 23 listopada 2021r., k. 157 akt egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze II Km 834/06)

Na mocy aktu notarialnego z dnia 27 listopada 2012r. sporządzonego przez notariusza J. W. prowadzącego kancelarię notarialną w S. (rep. A 6270/2012) R. P. poddał się egzekucji wprost z aktu notarialnego co do obowiązku zapłaty

swojej córce O. P. kwoty wynoszącej 1.350.000 zł stanowiącej spłatę długu z tytułu alimentów i odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie tych alimentów wobec córki w terminie do dnia 11 grudnia 2012 roku.

Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt VII Co 6022/13 Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni nadał wyżej wskazanemu aktowi notarialnemu klauzulę wykonalności co do obowiązku zapłaty przez dłużnika na rzecz pozwanej kwoty 1.350.000 zł.

(dowód: oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 4 kpc, k. 3 akt egzekucyjnych przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze Kmp 10/13)

W dniu 11 lutego 2013r. pozwana O. P. złożyła u Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. D. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko R. P. oraz przyłączenie się do toczącej się egzekucji z nieruchomości w sprawie Km 1590/15 – na podstawie wyżej wskazanego aktu notarialnego – w celu wyegzekwowania kwoty 1.350.000 zł tytułem zaległych alimentów i odsetek ustawowych za opóźnienie.

(dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji, k. 1-2 akt egzekucyjnych przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze Kmp 10/13)

Pismem z dnia 29 lipca 2021r. Komornik wezwała pozwaną do wskazania, czy podtrzymuje egzekucję przeciwko R. P. oraz podanie kwoty alimentów zaległych o które wnosi, w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem zawieszenia egzekucji. Wezwanie zostało doręczone w dniu 26 sierpnia 2021 roku.

(dowód: wezwanie z dnia 29 lipca 2021r., k. 161 akt egzekucyjnych przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze Kmp 10/13, potwierdzenie odbioru, k. 162 tamże)

Komornik sporządziła projekt podziału sumy uzyskanej z egzekucji i ustaliła, że wierzycielowi w sprawie Kmp 10/13 O. P. ma przypaść kwota 302.079,39 zł, z zastrzeżeniem, że kwota ta pozostanie na rachunku depozytowym Ministra Finansów w Sądzie Rejonowym w Gdyni, do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania z powództwa (...) sp. z o.o. przeciwko O. P..

(dowód: plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji, k. 175v akt egzekucyjnych przy Sadzie Rejonowym w Gdyni J. D. o sygnaturze Kmp 10/13)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w całości na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony oraz wezwane organy.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania prawdziwości i wiarygodności dowodów z dokumentów urzędowych powołanych w ustaleniach stanu faktycznego. Zgodnie z art. 244 k.p.c. wymienione dokumenty w postaci aktu notarialnego, czy też orzeczeń sądów powszechnych, korzystają z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, a w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie wzruszyła tychże domniemań w trybie art. 252 k.p.c. Ponadto, za w pełni wiarygodne Sąd uznał także dokumenty prywatne w postaci umowy cesji czy też pism procesowych składanych w poszczególnych sprawach. Przedmiotowe dokumenty nie noszą bowiem żadnych śladów przerobienia, podrobienia, czy innej manipulacji, stąd nie ma żadnych podstaw do kwestionowania ich autentyczności.

W niniejszej sprawie powód zgłosił dwojakiego rodzaju roszczenia. Po pierwsze, domagał się zwolnienia spod egzekucji zajętej w toku egzekucji wierzytelności O. P. wobec R. P. wynikającej z aktu notarialnego rep. A (...). Podstawę prawną powództwa w tym zakresie stanowił art. 841 § 1 k.p.c., zgodnie z którym osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Zważyć należy, iż powodem w procesie z art. 841 k.p.c. jest osoba trzecia. Ustawodawca nie definiuje tego pojęcia. W literaturze zostało wskazane, że wykładnia gramatyczna prowadzi do wniosku, że jest nią osoba, która nie jest stroną postępowania

egzekucyjnego (por. T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Art. 506–1217. Tom II. Wyd. 2, Warszawa 2023). W judykaturze wskazuje się, że osobą legitymowaną do wytoczenia powództwa ekscydencyjnego jest wyłącznie osoba trzecia, nie będąca według tytułu wykonawczego dłużnikiem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 października 1995 r. III CZP 143/95, L.). Z literalnej wykładni przepisu wynika, że osobą trzecią nie jest też wierzyciel. Zważyć bowiem należy, że osoba trzecia wytaczając powództwo ekscydencyjne zasadniczo pozywa wierzyciela, który prowadzi egzekucję z rzeczy do niej należących. Oprócz wierzyciela osoba trzecia powinna pozwać także dłużnika, jeżeli ten zaprzecza jej prawom, twierdząc, że przedmiot egzekucji należy do niego. W niniejszym przypadku nie sposób uznać powoda za osobą trzecią w rozumieniu powołanego powyżej przepisu, jest wierzycielem egzekucyjnym. Z tego względu należało orzec jak w punkcie pierwszym wyroku na podstawie art. 841 k.p.c. a contrario.

Po drugie, powód domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 27 listopada 2012r. sporządzonego przez notariusza J. W. prowadzącego kancelarię notarialną w S. (rep. A 6270/2012) - na mocy którego R. P. poddał się egzekucji wprost z aktu notarialnego co do obowiązku zapłaty swojej córce O. P. kwoty wynoszącej 1.350.000 zł stanowiącej spłatę długu z tytułu alimentów i odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie tych alimentów wobec córki w terminie do dnia 11 grudnia 2012 roku – zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt VII Co 6022/13. Podstawę prawną tego powództwa stanowił przepis art. 840 § 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Zważyć należy, iż legitymacja czynna do wytoczenia powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności przysługuje jedynie dłużnikowi wymienionemu w tytule, co wynika wprost z art. 840 § 1 k.p.c. W literaturze zwraca się uwagę, że powództwa tego nie może wytoczyć osoba trzecia, która nie jest wymieniona w tytule wykonawczym, chociażby miała interes prawny w pozbawieniu wykonalności tytułu wykonawczego (por. T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Art. 506–1217. Tom II. Wyd. 2, Warszawa 2023). Zważywszy, iż powód nie jest dłużnikiem wymienionym w tytule wykonawczym nie posiada legitymacji procesowej do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego w świetle art. 840 k.p.c. W związku z powyższym także to powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. 840 k.p.c. a contrario, o czym Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku.

Na koniec wyjaśnić należy, iż uznanie przez pozwaną powództwa dokonane w odpowiedzi na pozew Sąd uznał za sprzeczne z prawem, o czym rozstrzygnął odrębnym postanowieniem. Zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Jak wskazuje się w doktrynie sprzeczność z prawem na gruncie powołanego przepisu należy rozumieć jako sprzeczność z przepisami bezwzględnie obowiązującymi (por. O. M. Piaskowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023). Zważywszy, iż powód nie posiadał w niniejszej sprawie legitymacji procesowej, to uznanie powództwa wytoczonego przez nieuprawniony podmiot należało ocenić jako sprzeczne z prawem.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy obciążył nimi powoda jako stronę przegrywającą. Jednocześnie, mając na względzie, że powód uiścił wszelkie

wymagane opłaty sądowe, a pozwana występująca w sprawie samodzielnie nie poniosła żadnych kosztów związanych z udziałem w sprawie, należało uznać koszty procesu za uiszczone w całości.